

Kód kursu: SP4MP_MTO2

Projekt

Kateřina Volfová

Téma:

Analýza bariér v městě České Budějovice

Problém:

Bariérovost veřejných budov v Českých Budějovicích

Otázka:

Jaká je přístupnost veřejných budov v Českých Budějovicích pro osoby s tělesným postižením? Jaká je informovanost jedinců s tělesným postižením o bezbariérovosti veřejných budov?

Bariéry v životě jedinců s tělesným postižením jsou stále aktuálním tématem a vždy budou. Staví se nové a nové budovy a dalo by se předpokládat, že vzhledem k tomu, že problematika jedinců s jakýmkoliv postižením je v současné době rozšířená, se budou stavět budovy s ohledem na spoluobčany s postižením, ale v mnohých případech tomu tak není.

Cílem výzkumu je zjistit bariérovost města České Budějovice, které veřejné budovy ve městě České Budějovice jsou přístupné jedincům s tělesným postižením a dále jak jsou jedinci s tělesným postižením informováni o bezbariérovosti těchto budov a na základě získaných informací sestavit průvodce pro jedince s tělesným postižením.

Výzkumná otázka:

Jaká je přístupnost veřejných budov v Českých Budějovicích pro osoby s tělesným postižením? Jaká je informovanost jedinců s tělesným postižením o bezbariérovosti veřejných budov?

Výzkumná strategie:

Zvolila jsem kvantitativní výzkumnou strategii, abych mohla získat informace od většího počtu respondentů a získat tím co nejširší pohled na tuto problematiku. Dále je tato strategie důležitá pro zjištění míry informovanosti jedinců s tělesným postižením o bariérovosti či bezbariérovosti veřejných budov.

Teoretická hypotéza

Veřejné budovy v Českých Budějovicích jsou pro jedince s tělesným postižením ve většině případů těžko přístupné.

Pracovní hypotézy

- 1) Budovy zdravotnických zařízení jsou lépe přístupné pro jedince s tělesným postižením než úřady.
- 2) Čím starší budova, tím více je pravděpodobné, že nebude bezbariérová.
- 3) Čím více je budova bariérová, tím častěji jsou jedinci s tělesným postižením nuceni využívat služeb osobních asistentů, aby se mohli dostat do těchto budov.
- 4) Čím méně jezdí bezbariérových autobusů a trolejbusů, tím více je omezen přístup k veřejným budovám pro osoby s tělesným postižením.

Koncept: Bariéry

Konceptualizace: Architektonické překážky, které znesnadňují přístup do budovy

Operacionalizace: Indikátory

- V kterém roce byla budova postavena.
- Má-li budova alternativu přístupu pro jedince s tělesným postižením.
- Jak často tu budovu navštěvují jedinci s tělesným postižením.
- Finanční prostředky na odstranění bariér.

Koncept: Osobní asistent

Konceptualizace: Osobní asistent vykonává pro uživatele služby ty činnosti (nebo s nimi pomáhá), které by klient dělal sám, kdyby mohl.

Operacionalizace: Indikátory

- Souhlas s tím, že osoba s tělesným postižením potřebuje k překonání bariér osobního asistenta.
- Souhlas s tím, osoby s tělesným postižením častěji využívají pomoc osobního asistenta než pracovníka úřadu (zdravotnického či kulturního zařízení).
- Souhlas s tím, že ne každá osoba s tělesným postižením si může dovolit osobního asistenta.

Metoda sběru dat:

Ve svém výzkumu použiji jako metodu sběru dat dotazník. Pro dotazník využiji vzorek jedinců s pohybovými vadami (dětí, dospělých i seniorů) a osobních asistentů či jiných osob, které běžně pomáhají při pohybu jedinců s pohybovými vadami. Vzhledem k tomu, že budu analyzovat bariéry pro jedince s tělesným postižením ve veřejných budovách, tak vzorek respondentů by se měl skládat jak z jedinců s postižením, tak i z osob, které jim pomáhají běžně překonávat dané bariéry. Dotazník bude mít dvě podoby. Jeden bude pro jedince

s pohybovými vadami a druhý pro osoby, které jim pomáhají v pohybu. Nevýhodu může být to, že zhodnocení, co už je a co ještě není bariéra, je dost individuální. Někteří respondenti přístup do jedné budovy zhodnotí jako bezbariérový a jiní naopak.

Dotazník pro jedince s tělesným postižením

1. Jaké je Vaše pohybové omezení?
2. Využíváte k pohybu kompenzační pomůcky?
 - a. ano
 - b. ne
3. Pokud jste odpověděl/a ano, které pomůcky využíváte?
 - a. mechanický vozík
 - b. elektrický vozík
 - c. hůl, berle
 - d. chodítka
 - e. jiné:.....
4. Je frekvence bezbariérových autobusů v městě České Budějovice podle Vás dostačující?
 - a. ano
 - b. ne
5. Využíváte při pohybu po městě České Budějovice služeb osobního asistenta či jiné osoby?
 - a. ano
 - b. ne
6. Pokud jste odpověděl/a ano, z jakého důvodu tuto osobu využíváte?
7. Která z níže uvedených divadel v Českých Budějovicích navštěvujete?
 - a. Jihočeské divadlo
 - b. DK Metropol
 - c. Malé divadlo

- d. Divadlo Sud
- e. Tylovo divadlo
- f. jiné:.....

8. Je Jihočeské divadlo pro Vás snadno dostupné?

- a. ano
- b. ne

9. Pokud jste odpověděl/a ne, co vidíte jako bariéru?

10. Je pro Vás DK Metropol dostupný?

- a. ano
- b. ne

11. Pokud jste odpověděl/a ne, co vidíte jako bariéru?

12. Je pro Vás Malé divadlo dostupné?

- a. ano
- b. ne

13. Pokud jste odpověděl/a ne, co vidíte jako bariéru?

14. Jste

- a. Žena
- b. Muž

15. Jaký je Váš věk?

- a. do 20 let
- b. 21– 30 let
- c. 31 – 40 let
- d. 41 – 50 let
- e. 51 a více let

Možné praktické či etické problémy:

Etický problém by mohl vzniknout během vyhledávání respondentů. Kde se setkám s lidmi s tělesným postižením, popř. jakým způsobem na ně získám kontakt, abych je mohla požádat o spolupráci na tomto výzkumu? Mohlo by dojít k nějakému nedorozumění a některých potenciálních respondentů by se to mohlo dotknout.

Možným praktickým problémem bude vracení dotazníků od lidí, se kterými se osobně neznám, kteří jsou časově vytíženi atd. Dalším problémem by mohla být neochota zaměstnanců veřejných budov při získávání informací o bezbariérovosti.

Seznam literatury:

1. FILIPIOVÁ, Daniela. *Projektujeme bez bariér*. Vyd. 1. Praha : Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2002. 101 s. ISBN 8086552187.
2. FILIPIOVÁ, D. *Život bez bariér*. Praha : Grada Publishing, 1998. 101 s. ISBN 80-7169-233-6.
3. JANKOVSKÝ, J. *Ucelená rehabilitace dětí s tělesným postižením*. Praha : Nakladatelství Triton, 2006. 173 s. ISBN 80-7254-730-5.
4. KÁBELE, F., KOLLÁROVÁ, E. A KOL. *Somatopedie*. Praha : Karolinum, 1993. 242 s. ISBN 80-7066-533-5.
5. KOHOUTEK, R. *Metoda dotazníku pro pedagogy*. Brno : CERM akademické nakladatelství, 1998. ISBN 80-7204-067-7.
6. MAXA, M., SKOPEC, J. *Stavby bez bariér*. Praha : Sdružení pro životní prostředí zdravotně postižených v ČR za přispění Ministerstva hospodářství ČR, 1994. 92 s.
7. PIPEKOVÁ, J. *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. Brno : Paido, 2006. 404 s. ISBN 80-7315-120-0.
8. RENOTIÉROVÁ, M., LUDÍKOVÁ, L. A KOLEKTIV. *Speciální pedagogika*. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2004. ISBN 80-244-0873-2.
9. VÍTKOVÁ, M. *Paradigma somatopedie*. Brno : Masarykova univerzita, Pedagogické nakladatelství, 1998. 140 s. ISBN 80-210-1953-0.
10. VÍTKOVÁ, M. *Somatopedické aspekty*. Brno : Paido, 2006. 302 s. ISBN 80-7315-134-0.
11. *Vyhláška č. 369/2001, o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace.*
12. *Vyhláška č. 174/1994, o užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace.*

Nepříliš zdařilý výzkum, hypotézy jsou nezajímavé a nepochopila jste, co to je operacionalizace. Myslím že by bylo vhodnější, kdybyste pro účely absolvování tohoto kurzu zvolila výzkumné téma, ke kterému se vám budou hypotézy formulovat snadněji. Je velice pravděpodobné, že postižení si budou na bariérovost svého města velice stěžovat, bez ohledu na aktuální situaci či změny v průběhu.